Verificatio aj.

V běžném užití znamená slovo „verifikace“ něco jako ověření pravosti nebo pravdivosti. Odvozeno to však je od latinského „verum facere“, tedy nikoli pravost nebo pravdivost ověřit, nýbrž „udělat“, vlastně vytvořit. Podobné slovo „certificatio“ dává důraz na jistotu (certitudo, certus), vlastně tedy učiniti jistým, ujistiti. Proti tomu běžně užívané slovo mystifikace, tedy latinsky „mystificatio“, mívá význam „učiniti „pobloudilým“ nebo „bludným“, někoho mystifikovat znamená někoho zmýlit, pomýlit, předvést mu omyl jako správnost nebo pravost. Chyba je tedy v samotném termínu „verificatio“: pravdu nelze dělat, nelze učinit, utvořit, vyrobit, ale je nutno jí sloužit, dát se jí k dispozici, naslouchat jí a být jí poslušen, být pravdě plně (cele) oddán atd. Naproti tomu ovšem víme, že třeba u Jana čteme, že „pravda se stala“. Ale to je třeba přísně odlišit: pravda není naše dílo, ale bez našeho díla (dělání), bez naší aktivity a součinnosti se pravd sama od sebe nestane. Aby se „pravda stala“, aby „vyšla najevo“, aby se prosadilo, k tomu je zapotřebí velkého úsilí a velké práce. Nicméně to nikdy nemůže být interpretováno tak, jako že to jsme my, kteří „děláme pravdu“; naše „dělání“ u toho nesmí chybě, ale pravda není jeho výsledkem, tím méně produktem, Takže termínu „verifikace“ je lépe se vyhýbat.

(Písek, 130221-3.)